

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Менеджмент-консалтинг
статус - обов'язковий

Реалізується в межах освітньої програми **«Адміністративний менеджмент»**

за спеціальністю **073 «Менеджмент»**

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2021

Розробник:

Дашутіна Л.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
(прізвище, ініціали) (вченій ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено на
затверджено на засіданні
кафедри менеджменту

Протокол від 22 березня 2019 р. № 14

Завідувач
кафедри

Александр
(підпис)

Михайлов А.М.
(прізвище,
ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

С.І.Б.
(підпис)

Л.І. Ісаакієвська
(ПІБ)

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

Д.В.Корчевський
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: _____
(ПІБ)

В.Ю.Харченко Т.Н.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

С.І.
(підпис)

В.Довголіна В.
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.02 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуту і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

		фахівців знань, навичок і умінь, що забезпечують реалізацію консультаційної діяльності.
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>1. Освітній компонент базується на таких курсах як: Мікро-, макроекономіка, Менеджмент.</p> <p>2. Освітній компонент є основою для Управління проектами.</p>
16.	Політика академічної добroчесності	<p>Відповідно до Кодексу академічної добroчесності Сумського НАУ, академічна добroчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.</p> <p>Дотримання академічної добroчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної добroчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної добroчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного plagiatu в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechenna-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної добroчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування - від першого попередження до аннулювання роботи; – plagiat призведе до аннулювання роботи
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2676

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється РНД
	ПРН ₂	ПРН ₆	ПРН ₇	ПРН ₁₀	ПРН ₁₂	
ДРН 1.Розуміти понятійний апарат, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу та навчитися з успіхом використовувати їх на практиці.	x					Тест множинного вибору на платформі MOODLE.
ДРН 2. Передбачати тенденції майбутніх змін, вчасно і адекватно реагувати на постійні зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, максимально використовуючи сучасні методи консультування.		x			x	Індивідуальне завдання, проект
ДРН 3.Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, управляти організацією та її підрозділами через реалізацію прийомів управлінського консультування.			x	x	x	Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання
ДРН 4.Обирати та використовувати сучасний інструментарій консалтингу, аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	x					Індивідуальне завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу		Рекомендована література
	Аудиторна робота	Самостійна робота	
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. 1. Виникнення та тенденції розвитку інституту консультування 2. Ринок консультаційних послуг 3. Типи управлінського консультування.	3	4	31 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
Тема 2. Організація та управління консалтинговими фірмами. 1. Зовнішні та внутрішні консультанти.	3	4	30 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11,12

2. Види організаційно-правових форм консалтингового бізнесу. 3. Структури управління консалтингових фірм. 4. Управління роботою консультаційної фірми на основі проектного підходу.				
Тема 3. Поведінка консультанта в системі клієнта.	3	4	30	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 15
1. Взаємовідносини консультанта та клієнта. 2. Поведінкові ролі консультанта та робота з клієнтом. 3. Консультування командоутворення.				
Тема 4. Діагноз проблеми.	3	4	31	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
1. Діагноз, його мета та виявлення необхідних фактів. 2. Джерела і методи збирання інформації. 3. Використання експертизи під час аналізу проблем. 4. Аналіз фактів.				
Всього	12	16	122	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Розуміти понятійний апарат, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу та навчитися з успіхом використовувати їх на практиці.	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», «мозгова атака». аналіз конкретних ситуацій, рішення ситуативних задач.	7	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.	31
ДРН 2. Передбачати тенденції майбутніх змін, вчасно і адекватно реагувати на постійні зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, максимально використовуючи сучасні методи консультування.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	7	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.	30
ДРН 3. Здатність	Проблемна лекція, тематична дискусія,	7	Робота з літературними джерелами, електронними	31

працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, управляти організацією та її підрозділами через реалізацію прийомів управлінського консультування.	аналіз конкретних ситуацій (Case-study), завдання для роботи в команді.		ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.	
ДРН 4.Обирати та використовувати сучасний інструментарій консалтингу, аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	Візуалізована лекція, сценарний аналіз, ділова гра, «мозгова атака».	7	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.	30
Всього		28		122

Під час лекцій та практичних занять будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Навчальна дискусія. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насыченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій та іншого медіа-контенту для підкріplення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Демонстрування. Показ викладачем навчальних матеріалів у динаміці (використання фахових програм, формул, ситуацій тощо).

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Розв'язання задач. Алгоритмічний пошук рішення через застосування типових прийомів, який на відміну від рішення кейсів, не вимагає ідентифікації проблеми та оригінальних підходів до її розв'язання.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

Вправи. За свою суттю вони є багаторазовим повторенням певних дій або видів діяльності з метою їх засвоєння, яке спирається на розуміння і супроводжується свідомим контролем і корегуванням. У навчальному процесі використовують такі види вправ: підготовчі (готують здобувачів вищої освіти до сприймання нових знань і способів їх застосування на практиці); вступні (сприяють засвоєнню нового матеріалу на основі розрізнення споріднених понять і дій); пробні (перші завдання на застосування щойно засвоєних знань); тренувальні (сприяють формуванню навичок у стандартних умовах: за зразком, інструкцією, завданням); творчі (за змістом і методикою виконання наближаються до реальних життєвих ситуацій); контрольні (переважно навчальні: письмові, графічні, практичні вправи).

Метод аналізу. Сутність його полягає у вивченні предметів чи явищ за окремими **ознаками і відношеннями**, у поділі на елементи, осмисленні зв'язків між ними.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	<i>Тест множинного вибору</i>	15 балів / 10%	На 3 тижні
2.	<i>Виконання індивідуальних завдань</i>	20 балів / 10%	Протягом семестру
3.	<i>Проект (підготовка, презентація, захист)</i>	20 балів / 10%	На 10 тижні
4.	<i>Тест множинного вибору</i>	15 балів / 10%	На 13 тижні
5.	<i>Екзамен – тест множинного вибору</i>	30 балів / 30%	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тест множинного вибору	<8 балів	9-11 балів	12-14 балів	15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	<10 балів	11-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
	Не вирішуються основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи	Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.
Проект (підготовка, презентація, захист)	<12 балів	13-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Представити результати дослідження у різний спосіб	Представити результати дослідження у відповідному форматі	Представити результати дослідження у способі, що є найбільшим відповідним за певних обставин, використовуючи різні форми подання інформації
Тест множинного вибору	<11 балів	12 балів	13-14 балів	15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі	Виконано усі вимоги завдання	Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано,

		<i>складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>		<i>креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Екзамен – тест множинного вибору	<i><18 балів</i>	<i>19-23 балів</i>	<i>24-27 балів</i>	<i>28-30 балів</i>

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

<i>№</i>	<i>Елементи формативного оцінювання</i>	<i>Дата</i>
1.	Усне опитування після вивчення тем 1-3, 4-6.	<i>Після кожної 3 –ї лекції.</i>
2.	Усний зворотній зв'язок викладача з настановами по розрахунковим завданням.	<i>На 6 тижні</i>
3.	<i>Самооцінювання тесту множинного вибору.</i>	<i>На 7 тижні</i>
4.	<i>Виконання індивідуального завдання щодо функціонування консалтингу в галузі.</i>	<i>На 10 тижні</i>
5.	<i>Групове обговорення Проекту</i>	<i>На 11 тижні</i>
6.	<i>Обговорення та взаємо оцінювання студентом виконаних практичних занять, аналіз тесту</i>	<i>На 12 тижні</i>

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Методичне забезпечення

- “Менеджмент – консалтинг”. Робочий зошит для проведення практичних занять та самостійного вивчення дисципліни для студентів 3-4 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 073 «Менеджмент», освітнього ступеня «бакалавр», підготовлене к.е.н., доцентом, ст. викладачем Харченко Т.М. (Протокол № 7 від 12.06.2020 р.)
- “Менеджмент – консалтинг”. Конспект лекцій для вивчення дисципліни для студентів 3-4 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 073 «Менеджмент», освітнього ступеня «бакалавр», підготовлене к.е.н., доцентом, ст. викладачем Харченко Т.М. . (Протокол № 6 від 12.06.2020 р.)
- Навчально –методичний курс “Менеджмент - консалтинг” в системі дистанційного навчання MOODLE <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3597>

4. Михайлов А.М., Дащутіна Л.О., Харченко Т.М. Менеджмент-консалтинг: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання: Суми, 2021 р., 205 с.

13. Рекомендована література

Базова

5. Марченко О. С. Бізнес-консалтинг : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 204 с.
6. Князь С. В., Князь О. В. Основи управлінського консультування: навч. посіб. / Львів: Львівської політехніки, 2016. 156 с.
7. Довгань Л. Є., Малик І. П., Семенченко Н. В., Крейдич І. М. Управлінський консалтинг: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 201 с.
8. Консалтингове забезпечення управлінських економіко-екологічних рішень на регіональному рівні: монографія / за заг. ред. : д.е.н., професора А.І. Ковальова. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2017. 190 с.
9. Менеджмент для магістрів: підручник: у 2 т. / за ред. О.Ф. Балацького, О.М. Теліженка. Суми: ВТД “Університетська книга”, 2014. 150 с.
10. Блинов А.О., Дресвянников В.А. Управленческое консультирование: уч. пособ. Москва.:Дашков и К, 2018. 212 с.
11. Харченко Т.М. Сучасні тенденції розвитку менеджмент - консалтингу в аграрній сфері / Т.М. Харченко // Сучасний менеджмент : напрями, моделі, стратегії, технології: колективна монографія / [Баценко Л.М., Дубовик С.Г. та ін..]; за ред. С.Г. Дубовик, Л.М. Баценко. Суми, 2018. 216 с. (протокол №11 від 28.05.2018р.)

Допоміжна

12. Шелегеда Б.Г., Шарнопольська О.М., Василишина Л.М. Основи управлінського консультування: навч. посіб. Донецьк: ТОВ „ВРА „Епіцентр”, 2013. 188 с.
13. Чернов Ю. В. Управленческое консультирование: учебное пособие / Киев: Кондор, 2009. 272 с.
14. Соколенко В. А. Основи управлінського консультування : навч.-метод. посіб. / за ред. В. А. Соколенко, О. Ю. Лінькова. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 216 с.
15. Конспект лекцій з дисципліни «Управлінське консультування» для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» / Укладач: С.І. Тарасенко. – Кам'янське: ДДТУ, 2017. 149 с.
16. Зильberman M. Консалтинг: методы и технологии / M. Зильberman [пер. с англ.]. Санкт-Петербург: Питер, 2006. 432 с.
17. Коростельов В. А. Управлінське консультування: навч. посібник / В. А. Коростельов. Київ: МАУП, 2003. 104 с.
18. Коуп М. 7 основ консалтинга /пер. с англ. М. Коуп. Санкт-Петербург: Питер, 2007. 336 с.
19. Пригожин А. И. Методы развития организаций: уч. пособ. Москва: МЦФЭР, 2003. 864 с.
20. Токмакова Н. О. Основы управленческого консультирования: уч. пособ. Москва: МЭСИ, 2004. 317 с.

Інформаційні ресурси

21. Кабінет Міністрів України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

22. Міністерство економіки - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.
23. Міністерство фінансів - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
24. Національний банк України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
25. Світовий банк - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org.ru>.
26. Національна бібліотека України ім.. В.І. Вернадського - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua>
27. Інтернет портал для Українців - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua>
28. Все для студента - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com>
29. <http://www.consulting.ru>
30. http://library.uipa.edu.ua/library/BD/VidannaKaf/6/1/Osnovi_Upravlinskogo_Konsultuvannya_k_onspekt_lekciy.htm
31. <http://www.plunkettresearch.com>.
32. Офіційний веб-сайт інтернет-журналу про консалтинг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.
33. Офіційний веб-сайт статистичного обзoru ринків [Електронний ре- сурс]. – Режим доступу: <http://www.plunkettresearch.com>.
34. <http://www.manage.ru/consulting/mkintro-02.shtml>
35. https://studme.com.ua/20080215/menedzhment/metodologiya_metody_upravlencheskogo_konsultirovaniya.htm

**Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Менеджмент-консалтинг
Розроблену викладачем кафедри менеджменту Дашутіною Л.О.**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проектної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість вимірюти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проектної групи ОП _____
(назва) _____ (ПІБ) _____ (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість вимірюти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компоненту			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
(назва) _____ (посада, ПІБ) _____ (підпис)